

Република Србија
УПРАВНИ СУД
Одељење у Новом Саду
III-4 Уж. 11/17
Дана 19.03.2017. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Управни суд, у већу судија: Гордана Сукновић Бојација, председник већа, др Владан Станојев и Нада Балешевић, чланови већа, уз учешће судског саветника Јелене Искић, као записничара, одлучујући о жалби В.Г. из Ш., ... изјављеној против решења РЕПУБЛИЧКЕ ИЗБОРНЕ КОМИСИЈЕ 02 број 013-166/17 од 15.03.2017. године, у правној ствари заштите изборног права, у нејавној седници већа, одржаној дана 19.03.2017. године у 12,00 часова, донео је

ПРЕСУДУ

Жалба **СЕ ОДБИЈА.**

Образложење

Ожалбеним решењем, одбачен је као неблаговремен приговор В. Г. из Ш, изјављен против Упутства за спровођење избора за председника Републике, расписаних за 02. април 2017. године.

У жалби поднетој Управном суду, путем email-а дана 18.03.2017. године у 00,47 часова, бирач В.Г. из Ш., наводи да је ожалбено решење Републичке изборне комисије, као органа власти, супротно закону и да му је тако донетим решењем ускраћена и онемогућена заштита изборног права. Предлаже да се ожалбено решење Републичке изборне комисије поништи, јер није засновано на Закону о изборима за председника Републике, Закону о избору народних посланика, Закону о општем управном поступку и Пословнику Републичке изборне комисије. Наводи и да је услед уочених незаконитости, дошло до повреде Уставом и законима гарантованих права за заштиту изборног права, због чега ће доћи до нетачног утврђивања чињеница приликом гласања и рада бирачких одбора, односно приликом обраде података са бирачких места на предстојећим изборима за председника Републике. Како је приговор поднео као грађанин са бирачким правом, путем post expressa 14.03.2017. године у 17,00 часова у пошти Србије – Ш. насловљен на Републичку изборну комисију, сматра да је доносилац ожалбеног решења погрешно тумачио рокове за подношење приговора. Истиче да је Републичка изборна комисија на седници одржаној 02.03.2017. године донела Упутство за спровођење избора за председника Републике расписаних за 02. април 2017. године, објављеног у “Службеном гласнику РС”, бр. 16/17 од 02.03.2017. године, да је РИК

државни орган одговоран Народној скупштини и као такав дужан да поред послова спровођења избора, врши заштиту изборног права грађана, односно бирача, укључујући и права на приговор ради заштите изборног права. Наводи да је Упутство за спровођење избора за председника Републике и да је морало да садржи поуку о правном средству. Такође, сматра да је Републичка изборна комисија била дужна, сходно члану 93. Закона о избору народних посланика обавестити бираче о њиховом изборном праву и начину његове заштите, да бирачи нису ни сазнали да је наведено Упутство са спорним чланом 91. донето и објављено истог дана у “Службеном гласнику Републике Србије”, а да је по тумачењу РИК-а рок за жалбу истекао 03.03.2017. године у 23,05 часова. Сматра да наведено потврђује и одлука Управног суда Уж. 411/12 од 16.05.2012. године поводом заштите изборног права, која као једну од најважнијих законских обавеза, означава јавност рада Републичке изборне комисије. Како је спорно Упутство донела Републичка изборна комисија као државни орган, у односу на кога је у складу са чланом 24. Пословника РИК-а прописано да у поступку по приговорима о питањима која нису изричито уређена законом, као што је наведено Упутство, Републичка изборна комисија примењује одредбе Закона о општем управном поступку, сматра да је у конкретној правној ситуацији општи рок за подношење приговора био рок од 15 дана, а не рок од 24 часа, како то Републичка изборна комисија у ожалбеном решењу наводи. Тврди да је правно неутемељно наведено тумачење, зато што он као обичан бирач ни на који начин није могао сазнати да, Републичка изборна комисија спорно Упутство третира као изборну радњу, у смислу члана 95. став 3. Закона о избору народних посланика, јер није наведена поука о правном средству. Надаље, сматра да основна дужност РИК-а није само да спроводи изборе, него и да штити изборно право бирача. Наводи да се доносилац ожалбеног решења није упуштао у правну ваљаност и утемељеност приговора, укључујући и штетност коју ће спорни члан 91. Упутства произвести, него је ожалбеним решењем одбио приговор из процесних разлога, не упуштајући се у његову суштину, а то је заштита изборног права и непроменљивост примерака службених докумената – записника. Истиче да је наведени члан 91. оправдано изазвао велику забринутост у јавности и да ће након изборног дана изазвати бројне приговоре пред Републичком изборном комисијом, а самим тим и ожалбене предмете пред Управним судом. Мишљења је да ће сви заједно, бирачи, предлагачи кандидата, Републичка изборна комисија и Управни суд бити таоци једног лошег решења у виду члана 91. Упутства за спровођење избора за председника Републике. Предлаже да Управни суд његову жалбу усвоји, поништи решење Републичке изборне комисије, наложи Републичкој изборној комисији да се Упутство за спровођење избора за председника Републике расписаних за 02. април 2017. године објављен у “Службеном гласнику Републике Србије”, бр. 16/2017 од 02.03.2017. године измени, тако што ће члан 91. наведеног Упутства бити као незаконит избрисан и самим тим се неће примењивати током даљег изборног процеса на изборима за председника Републике 02.04.2017. године.

Поступајући по поднетој жалби, Управни суд је дописом од 18.03.2017. године наложио Републичкој изборној комисији да одмах, а најкасније у року од 12 часова од пријема овог дописа, достави Управном суду образложени одговор на жалбу, као и списе који се односе на предмет спора, при чему је приложена жалба са прилозима, која је у Управном суду запримљена дана 18.03.2017. године у 00,47 часова.

Поступајући по налогу суда, Републичка изборна комисија је дана 18.03.2017. године у 19,30 часова Управном суду доставила списе без образложеног одговора на жалбу.

Одлучујући о поднетој жалби у складу са одредбом члана 97. став 1. и став 4. Закона о избору народних посланика (“Службени гласник РС”, бр. 35/2000, 18/2004 и 36/2011) након што је утврдио да је жалба поднета од стране овлашћеног лица и да је благовремена, у смислу одредаба члана 94. и 97. став 2. истог закона, који се сходно примењује на основу одредбе члана 8. Закона о избору председника Републике (“Службени гласник РС”, бр. 111/07) Управни суд је, испитујући законитост ожалбеног решења, сходном применом члана 41. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), оцењујући наводе жалбе и списе предмета, нашао да је жалба неоснована.

Из образложења ожалбеног решења и Записника са 22. седнице Републичке изборне комисије одржане дана 15.03.2017. године са почетком у 21,30 часова произлази да је Републичка изборна комисија донела решење којим се одбацује приговор бирача В.Г. из Ш. као неблаговремен, будући да је изјављен против Упутства за спровођење избора за председника Републике расписаних за 02. април 2017. године 02 број 013-63/17 од 02. марта 2017. године објављеног у “Службеном гласнику РС”, бр. 16/17. а приговор је послат поштом, *post expres* поштом са датумом предаје пошти 14.03.2017. године. По налажењу Републичке изборне комисије, рок за подношење приговора, у смислу члана 95. став 3. Закона о избору народних посланика, чије се одредбе сходно примењују на изборе за председника Републике Србије, у складу са чланом 8. Закона о избору председника Републике Србије, у конкретном случају је истекао дана 03.03.2017. године у 23,05 часова, односно 24 часа након што је завршена седница Републичке изборне комисије, на којој је донето оспорено Упутство, а које је истог дана и ступило на снагу.

Одредбом члана 8. Закона о избору председника Републике (“Службени гласник РС”, бр. 111/07), прописано је да у питањима која овим законом нису посебно уређена, сходно се примењују одредбе закона којим се уређује избор и престанак мандата народних посланика.

Одредбом члана 94. наведеног Закона о избору народних посланика, прописано је да сваки бирач, кандидат за посланика и подносилац изборне листе, има право на заштиту изборног права по поступку утврђеном овим законом.

Одредбама члана 95. став 1. истог закона прописано је да сваки бирач, кандидат и подносилац изборне листе има право да поднесе приговор Републичкој изборној комисији због повреде изборног права у току избора или неправилности у поступку предлагања, односно избора, а ставом 2. да се приговор против одлуке, радње или пропуста бирачког одбора подноси Републичкој изборној комисији, а у ставу 3. да се приговор из става 1. и 2. овог члана, подноси у року од 24 часа од часа када је донета одлука, односно извршена радња коју подносилац приговора сматра неправилном, односно од часа када је учињен пропуст.

Имајући у виду наведено, према оцени Управног суда, правилно је одлучила Републичка изборна комисија када је у конкретном случају одбацила приговор подносиоца жалбе, али не са разлога неблаговремености, с позивањем на одредбу члана 95. став 3. Закона о избору народних посланика, а у вези са чланом 8. Закона о избору председника Републике, већ је приговор требало одбацити као недопуштен.

Према стању у списима, Републичка изборна комисија је Упутство за спровођење избора за председника Републике расписаних за 02. април 2017. године, донела на својој 8. седници, која је одржана 02. марта 2017. године и која је завршена у 23,05 часова, на основу члана 34. став 1. тачка 5. наведеног Закона о избору народних посланика, а у вези члана 8. наведеног Закона о избору председника Републике, које је истог дана и објављено у “Службеном гласнику РС” 02 број 013-63/17 и ступило на снагу даном објављивања. По налажењу Управног суда, наведено Упутство је општи акт Републичке изборне комисије против кога приговор није дозвољен, јер се не ради о повреди изборног права у току избора, или неправилности у поступку предлагања кандидата, односно избора, у смислу цитране одредбе члана 95. став 1. наведеног Закона о избору народних посланика, нити о одлуци, радњи, или пропусту бирачког одбора, да би се приговор могао изјавити, у смислу цитиране одредбе члана 95. став 3. истог закона.

Суд је ценио и остале наводе жалбе, али са претходно изнетих разлога не могу довести до другачије оцене законитости ожалбеног решења, јер се наведено Упутство, као општи акт Републичке изборне комисије, па ни одредба члана 91. Упутства, због које је подносилац жалбе, изјавио приговор Републичкој изборној комисији, не може побијати приговором пред Републичком изборном комисијом.

На основу изнетих разлога, Управни суд је утврдио да ожалбеним решењем Републичке изборне комисије од 15.03.2017. године, није повређен закон на штету подносиоца жалбе, због чега је на основу одредбе члана 40. став 1. и 2. Закона о управним споровима (“Службени гласник РС”, бр. 111/09), који се сходно примењује на основу одредбе члана 97. став 4. наведеног Закона о избору народних посланика, а у вези са одредбом члана 8. наведеног Закона о избору председника Републике, одлучио као у диспозитиву ове пресуде.

ПРЕСУЂЕНО У УПРАВНОМ СУДУ

Дана 19.03.2017. године у 12,00 часова , III-4 Уж. 11/17

Записничар
Јелена Искић, с.р.

Председник већа-судија
Гордана Сукновић Бојација, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Дејан Ђурић

ИР